

حضرت
میرزا محمد باقر
صاحب المصابیح
سید والد و مستاد

دانشگاه اصفهان

ISFAHAN
سنتاد تگوداشت
اصفهان

نقش اصفهان

در توسعه علوم، فرهنگ و تمدن اسلامی

۲۰ تا ۳۰ آذرماه ۸۵

ذی القعدة ۱۴۲۷

December 2006

خلاصه مقالات همایش

آموزش و پرورش کشورهای اسلامی

با تأکید بر نقش توسعه‌ای

۲۰-۳۰ آذرماه ۱۳۸۵

International
Multi-Conference on
the Role of Isfahan in
the Development of
Islamic Science, Culture,
and Civilization

المؤتمر الدولي المتعدد الاطراف
حول دور اصفهان
في تطوير العلوم، الثقافة،
والحضارة الإسلامية

بررسی وضع موجود و مطلوب بهره گیری از فاوا در نظام آموزشی کشورهای اسلامی ایران و مالزی / دکتر

عشرت زمانی ۲۳

درآمدی بر چالش های نظری آموزش و پرورش کشورهای اسلامی / رضا علی نوروزی ۲۵

آموزش با پرورش دینی نقدی بر محتوای تعلیمات دینی در آموزش و پرورش همگانی / دکتر بهروز مهران ۲۶

اصول تربیت شهروند دموکراتیک در جمهوری اسلامی ایران / دکتر طاهره جاویدی کلاته جعفر آبادی ۲۷

ضرورت تمرکز زدایی در قلمروی تربیت دینی - اخلاقی / دکتر محمود سعیدی رضوانی ۲۸

دلالت های نقلی، عقلی و عرفانی از تعلیم و تربیت اسلامی / ناهید نادری ۲۹

اهمیت آموزش ارزشیابی در اسلام و مقایسه آن با فرهنگ غیر اسلامی / بیمان یارمحمد زاده ۳۰

تعلیم و تربیت فرزند با نگاه به سنت نبوی / رضوان السادات جزایری ۳۱

رسالت نهادهای آموزشی در دهه های اخیر از آرمان تا واقعیت / مرتضی مشتاقی ۳۳

ضرورت برنامه ریزی درسی معنوی در آموزش و پرورش / محمد نجفی ۳۴

الاعتدال فی النظام التربوی و الاخلاقی فی الاسلام / اصغر ربانی خوراسگانی ۳۵

در آموزش و پرورش همگانی

دکتر بهروز مهران

عضو هیئت علمی دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی

دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده:

اگرچه در فرهنگ ما، کاربرد آموزش و پرورش به موازات هم مورد استفاده قرار می‌گیرد، اما در بطن این دو واژه، پرورش معنایی اعم و جامع نسبت به آموزش دارد.

پرورش که معادل "تربیت" در عربی و "Education" در انگلیسی است، به شگوفایی متممی استعدادهای بالقوه آدمی اشاره داشته که در برگزیده عواطف و احساسات، زیبایی شناسی، توانایی ذهنی و شناختی، و مهارت‌های بدنی است. این در حالی است که واژه آموزش که معادل "تعلیم" در ادبیات عرب و "Instruction" در زبان لاتین است، صرفاً معطوف به تربیتی در مسیر پرورش آدمی است.

در نظام تربیتی اسلام، آنچه که به عنوان هدف خلقت انسان تصریح شده است، عبودیتی^۱ است که نیل به آن جز از طریق پرورش همه جانبه آدمی میسر نمی‌شود. در حالی که بلوم^۲، انتظارت ناشی از یادگیری را در حیطه های شناختی و عاطفی و روانی - حرکتی دسته بندی می نماید، چنین به نظر می آید که روشها و محتوای آموزشهای دینی به پرورش همه جانبه مخاطبان استوار نبوده و صرفاً به مهارت‌های ذهنی در سطوح پایین حیطه شناختی تمرکز می نمایند. این در حالی است که به زعم لیمن^۳ (۱۳۳۸، ۲۵) این برنامه درسی پنهان حاکم بر آموزشهای دینی است که می تواند از یکسو فهم و از سوی دیگر عشق و علاقه دانش موزان را به شیوه زندگی مبتنی بر اسلام جهت دهی نماید. در این مقاله، سعی بر آن است تا محتوای روشهای تعلیمات دینی در آموزش و پرورش همگانی مورد مذاقه قرار گرفته و نقش آن در آموزش و پرورش دینی مورد بررسی قرار گیرد.

^۱ - ذاریات، آیه ۵۶

^۲ - Bloom

^۳ - Lippman